

PAPER DETAILS

TITLE: PSIKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARININ CİNSEL SAĞLIK EĞİTİMİ DERSİNE İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ

AUTHORS: Hatice KUMCAGIZ, Seher ÇELİK, Yasar BARUT, Melike KOÇYIGIT

PAGES: 227-242

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1490530>

Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsel Sağlık Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri

Hatice KUMCAĞIZ¹, Seher BALCI ÇELİK², Yaşar BARUT³,
Melike KOÇYİĞİT⁴

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, Cinsel Sağlık Eğitimi dersinin psikolojik danışman adaylarının derse ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmanın katılımcılarını Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümü 3.sınıf öğrencilerinden cinsel sağlık eğitimi dersini seçen ve gönüllü olan 115 (39 kız, 76 erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmacılar tarafından geliştirilen “Cinsel Sağlık Eğitimi Dersine İlişkin Görüşler Formu” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Veriler, kay-kare ve yüzde değerleri kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular incelendiğinde, öğrencilerin % 59,1 dersi ‘doğru bilgi edinmek’ için seçtikleri, % 97,4’ü dersin içeriğinin beklentilerini karşıladığını ifade ettikleri görülmektedir. Araştırma bulguları ilgili literatür ışığında tartışılmış, cinsel sağlık eğitiminin psikolojik danışman adayları için önemi vurgulanarak, gençlere kapsamlı bir cinsel sağlık eğitimi verilmesi gerekliliğine değinilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Cinsel sağlık eğitimi, rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencileri, cinsel bilgi kaynağı.

Psychological Counselor Candidates' Views on Sexual Health Training Courses

ABSTRACT

This study aims to analyze views of psychological counselor candidates who take Sexual Health Training Course as an elective course in Guidance and Psychological Counseling Program, at Ondokuz Mayıs University Faculty of Education. Participants of this study were 115 voluntary third grade students (39 girls, 76 boys) who study at the Department of Guidance and Psychological Counseling and take Sexual Health Training Course. A Form of Views on Sexual Health Training Course developed by the researchers was used as a data collection tool. Data was analyzed using chi-square and percentage. Findings indicated that 59, 1 % of students elected this course "to receive accurate information" and 97, 4 % were satisfied with the course content. Research findings were discussed in light of the related literature. The significance of sexual health training for psychological counseling candidates was touched on and the necessity for providing the young with sexual health training was emphasized.

Keywords: Sexual health training, Guidance and Psychological Counseling Students, source of sexual information

¹ Yrd.Doç.Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, haticek@omu.edu.tr

² Doç.Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, sbalci@omu.edu.tr

³ Yrd.Doç.Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ybarut@omu.edu.tr

⁴ Araş.Gör., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, melike_kocyigit@hotmail.com

GİRİŞ

Günümüzde her geçen gün artan ilk cinsel deneyim yaşının düşmesi ve ergen hamileliğinde görülen artışlar dikkati çekmektedir. Yetişkinliğe geçiş sürecinde gençlerin bedenlerinde meydana gelen fiziksel değişiklikler, kendi cinsel kimlikleri ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar gibi konularda bilgilendirilmeleri sağlıklı cinsel yaşam için önem taşımaktadır. Hayatın her aşamasında önemli bir yer tutan cinsellik konusu toplumumuzun büyük kesiminde halen bir tabu olarak görülmektedir. Ancak, bilgi edinmek isteyen genç bir şekilde sağlıklı ya da sağlıklı yollardan cinsellikle ilgili merak ettiği sorulara yanıt arama gayreti göstermektedir.

Türkiye’de 10-24 yaş grubunun toplam nüfusu 19.779.000. Bir başka deyişle her dört kişiden biri gençtir (CETAD,2007). Gençlerin bedensel, zihinsel, duygusal, cinsel ve sosyal alanda sorunların yaşandığı cinselliğe bakışın değiştiği dönemlerinde (Set, Dağdeviren ve Aktürk, 2006), gerekli olan sağlık gereksinimlerine ilişkin yeterli bilgilendirmenin yapılmaması riskli davranışlara yönelmelerine neden olmaktadır (Alpua, 2006). Kalkınma planlarında bireylerin bedensel ve duygusal gelişimlerinin sağlıklı olması gerektiği açıkça belirtilmektedir. Bu durum çocuk ve gençlerin cinsel sağlık eğitimi de kapsamaktadır. Gençlerin genel iyilik halini olumsuz etkileyebilecek olası sorunlarla karşılaşmaması için cinsellik ve sorumlu cinsel davranış konularında bilgilendirilmesi önemlidir (IKGV, 2006). Ancak uygulamalara bakıldığında cinsel eğitimin, eğitim sistemi içinde yer almadığı gibi, diğer ders konularında da cinselliğe çok sınırlı yer verildiği görülmektedir (Çok ve Kutlu, 2010). Bu nedenle okullarımızda gençlerin sağlık bilincini geliştirmek için bütüncül bir yaklaşımla cinsel/üreme sağlığı bilincini kazandıracak yaygın bir hizmet sistemimizin olmaması da önemli bir sorundur. Gençlerin sağlıklı davranışlar edinmeleri için birtakım önlemlerin alınması gerekmektedir. Bu önlemler; gençlerin cinsel/üreme sağlığı dahil, sağlık hakkında bilgilendirilerek bedensel, psikolojik boyutlarıyla ve toplum içindeki iyilik haliyle sağlıklarını korumaya ve geliştirmeye yönelik olmalıdır (Bulut, 2004).

İlgili alan yazında gençlerin cinsel sağlık konusunda bilgi düzeylerinin düşük olduğu, cinsel sağlık ile ilgili bilgi edinmeye olumlu baktıkları, cinsel konularda ebeveynlerin çocuklarıyla rahat konuşmadıkları için yeterli bilgi veremediklerine ilişkin araştırmalara ulaşılmıştır (Siyez, 2009; Gürsoy ve Gençalp, 2010; Hazır-Bıkmaz ve Güler, 2007; Kukulu, Gürsoy ve Sözer, 2009). Diğer bazı çalışmalarda da gençlerin % 66.4’ü cinsel bilgi vermeye yönelik bir eğitim almadıklarını, eğitim alanların ise sadece % 16.5’i aldıkları eğitimi yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Oysa, cinsel kimlik geliştirme süreci olarak da bilinen gençlik döneminde gençlerin cinsellik ve cinsel sağlıkla ilgili doğru ve güvenilir bilgi edinmeye ihtiyaç duydukları bilinmektedir (Set, Dağdeviren ve Aktürk, 2006; Biri ve ark., 2007). Çünkü, gençler yetişkin olma sürecinde cinsellikle ilgili değerlerini geliştirirler ve cinsel davranışlarına yönelik kararlar verirler (Civil ve Yıldız, 2010). Bu nedenledir ki cinsel konularda verilen eğitim

bireyin cinsel hayatını bilinçli bir şekilde düzenlemesine (Yavuzer, 1996), büyüme ve olgunlaşma sürecinde cinsellikle ilgili olumlu tutum ve değerler geliştirmelerine, cinsel davranışlarda daha akıllıca seçimler yapmalarına katkıda bulunacaktır (Güler ve Yöntem, 2007).

Toplumsal değişim süreçleri kişilerin cinselliğe bakış ve algılama biçimlerini de değiştirmektedir. Bu bağlamda üniversite yaşamı, farklı değer yargıları taşıyan gençlerin bir araya gelmesi, karma bir kültür oluşturmaları ve sosyoekonomik değişimlerin etkisini yoğun bir şekilde yaşaması nedeniyle gençler için özel ve önemli bir yere sahiptir (Özan, Aras, Şemin ve Orçın, 2004). Bu dönemde riskli sağlık davranışı olan riskli cinsel davranışlarda bulunma eğilimi de artabilmektedir (Kaya, Serin ve Genç, 2007). Bu riskli cinsel davranışlar arasında; gebelik riski, istenmeyen düşükler, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar gibi durumlar yer almaktadır (Çetinkaya, Nur, Demir, Sönmez ve Akan, 2007; Ersay ve Tortumluoğlu, 2006; Cok ve Gray, 2007).

Üniversite eğitimi içerisinde insana yardım eden meslek grubunun da ayrı bir önemi vardır. Bu mesleklerle ilgili bir bölüm olan Psikolojik Danışma ve Rehberlik bölümüne devam eden öğrenciler insana bir bütün olarak yaklaşmak gerektiğinin bilinci ile eğitilmektedirler. Bu eğitimleri sırasında problemi olan bireye yardım vermek amacıyla grup ya da bireysel psikolojik danışma yapmak durumundadırlar. Psikolojik danışma yardımı almaya gelen öğrenciler arasında cinsellikle ilgili bir problem de olabilir ve bu problem psikolojik yardımı gerektirebilir. Bu nedenle psikolojik danışmanların bu konuda yeterli donanıma sahip olmaları gerekmektedir. Bu da psikolojik danışmanların cinsellik ve cinsel sağlık konularındaki yeterliliğinin sağlanması gerekliliği ortaya koymaktadır. Psikolojik danışman adaylarının öğrenimleri sırasında cinsellik ve cinsel sağlıkla ilgili planlı ve kapsamlı bilgi edinmelerinin; cinsellikle ilişkili olarak olumlu tutum ve davranış geliştirmelerini, olumsuz değer yargıları ve inançlarından arınmalarını ve bu yolla danışanları ile daha rahat terapötik ilişki kurmalarını sağlayacağı düşünülmektedir.

Psikolojik danışmanlara cinsel sağlık eğitimi sürecinde verilen; kendi cinsel kimliğini anlaması ve kabul etmesi, cinsel tercih, cinsel deneyim ve cinsel algı gibi konular, danışmanların danışma esnasında danışanlarının öğrenilmiş davranışlarını, kişisel algılarını tanımlarına katkı sağlamaktadır (Tobin, Duncan ve Frank, 1998). Psikolojik danışman adaylarının gerek kendi cinsel sağlıklarını korumaları gerekse meslek yaşamlarında danışanlarına cinsel konularla ilgili sorunlarında rehberlik edebilmeleri için güvenilir kaynaklardan elde edebilecekleri bilgilere ihtiyaçları bulunmaktadır (Topkaya ve Sümer, 2010).

Bu bağlamda, psikolojik danışman adaylarının lisans eğitimleri sürecinde kapsamlı bir cinsel sağlık eğitimi almaları gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda psikolojik danışmanların hizmet verdikleri gençlere sağlıklı bilgiler verebilmeleri amacıyla lisans programlarına “Cinsel Sağlık Eğitimi” dersinin konulması uygun görülmüştür. Bu amaçla Türkiye’de Birleşmiş Milletler Nüfus

Fonu'nun, Sağlık Bakanlığı'nın, Milli Eğitim Bakanlığı'nın, Yüksek Öğretim Kurulu'nun ve İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı'nın işbirliği ile düzenlenen "Gençlerin Cinsel Sağlığı'nın Desteklenmesi" proje kapsamında YÖK'ün, 1999-2000 akademik yılından itibaren Eğitim Fakültelerinde yürütülen Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programı içerisinde "Cinsel Sağlık Eğitimi" dersinin seçmeli olarak açılmasına karar verilmiştir (İKGv, 2003). Alınan bu kararı takip eden süreç içerisinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programı öğrencilerine 2005-2006 eğitim öğretim yılında "Cinsel Sağlık Eğitimi" dersi konulmuştur. İlk yıllar zorunlu olarak verilen "Cinsel Sağlık Eğitimi" dersi 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılından itibaren seçmeli ders olarak lisans programında yer almaktadır.

Bu nedenle cinsel sağlık eğitimi alan Psikolojik Danışma ve Rehberlik bölümü öğrencilerinin 'Cinsel Sağlık Eğitimi' dersi konusundaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaca bağlı olarak psikolojik danışman adaylarının *cinsiyetlerine göre; cinsel sağlık eğitimi dersini veren öğretim elemanının cinsiyetine ilişkin görüşleri, cinsellikle ilgili ilk bilgi kaynaklarına ilişkin görüşleri, cinsel sağlık eğitimi dersinin zorunlu/seçmeli olmasına ilişkin görüşleri ve cinsel sağlık eğitimi dersini seçme nedenleri* arasında anlamlı fark olup olmadığı araştırılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Lisans Programı'nda seçmeli ders olarak verilen "Cinsel Sağlık Eğitimi" dersini alan öğrencilerin dersin yeterliliği ve bu derse ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik betimsel bir çalışmadır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada çalışma grubu; 19-20 yaşlarında, 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılı Güz Yarıyılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programının birinci ve ikinci öğretimlerinin üçüncü sınıflarında öğrenim gören ve seçmeli ders olarak verilen "Cinsel Sağlık Eğitimi" dersini alan öğrencilerden oluşmuştur. Araştırmada ayrıca örneklem seçimine gidilmemiş, ulaşılabilen ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 124 öğrenciye ulaşılmıştır. Ancak, 9 öğrencinin anketi eksik doldurması nedeniyle 115 [39 erkek (% 33.9), 76 kız (% 66.1)] öğrencinin verileri değerlendirmeye alınmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak geliştirilen 'Cinsel Sağlık Eğitimi Dersine İlişkin Görüş Formu' kullanılmıştır. Cinsel Sağlık Eğitimi dersini seçen öğrencilere dersin bitiminde uygulanmak üzere hazırlanan formun anlaşılabilirliğini kontrol etmek üzere 10 kişilik bir gruba ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulama yapılan form için alanda uzman kişilerden görüş alınarak gerekli düzenlemelerden sonra son şekli verilmiştir. Formda öğrencilerin derse ilişkin görüşlerini değerlendirmek üzere

kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan toplam 14 soru yer almaktadır. Araştırma için ilgili kişilerden izin alınmıştır. Form uygulanmadan önce araştırmacılar tarafından öğrencilere çalışmanın amacı sınıf ortamında açıklanmış ve gönüllü öğrenciler çalışmaya alınarak yaklaşık 15-20 dakikada uygulama tamamlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada amaçlara uygun olarak elde edilen veriler, SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Psikolojik danışman adaylarının cinsel sağlık eğitimi dersine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla geliştirilen ‘Cinsel Sağlık Eğitimi Dersine İlişkin Görüş Formu’ndan elde edilen verilerin frekansları ve yüzdeleri hesaplanmış ve bu yüzdeler arasında istatistiksel anlamda fark olup olmadığını test etmek amacıyla Kay-Kare testi kullanılmıştır. Kay –Kare testi çeşitli sorulara verilen cevaplar arasında ya da herhangi bir soruya ait cevaplarla (davranış, görüş gibi) soruyu cevaplayanların kişisel özellikleri (demografik özellikleri) arasında bir ilişki olup olmadığı test etmek amacıyla kullanılabilir (Büyüköztürk, 2003) Araştırmada, anlamlılık düzeyi. 05 olarak alınmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmada, psikolojik danışman adayının cinsel sağlık eğitimi ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Psikolojik danışman adaylarının eğitimini aldıkları Cinsel Sağlık Eğitimi dersine ilişkin yüzdeler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsel Sağlık Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri

Cinsel Sağlık Eğitimi dersini seçme nedeni	n	%
Doğru bilgi edinmek	68	59.1
Sağlıklı yaşam için gerekli olduğundan	24	20.9
Meslek hayatımda kullanabileceğim için	10	8.7
İlgimi çektiği için	6	5.2
Sınıfın çoğunluğu seçtiği için	7	6.1
Dersin içeriğinin beklentiyi karşılama durumu	n	%
Evet	112	97.4
Hayır	3	2.6
Ders ortamının durumu	n	%
Kız+ erkek küçük grup	44	38.3
Kız+erkek büyük grup	44	38.3
Aynı cinsiyetle bir grup	23	20
Farklı cinsiyetle bir grup	4	3.5
Ders süresi durumu	n	%
Yeterli	112	97.4
Yetersiz	3	2.6

Tablo 1 incelendiğinde, psikolojik danışman adaylarının %59,1'i Cinsel Sağlık Eğitimi dersini 'doğru bilgi edinmek' için seçtikleri, %97,4'ü 'dersin içeriğinin beklentilerini karşıladığını', %38,3'ü dersin 'kız –erkek küçük gruplar halinde' ya da 'kız-erkek büyük gruplar halinde' verilmesinin uygun olacağı, %97,4'ü 'dersin süresinin yeterli' olduğunu ifade ettikleri görülmektedir.

Psikolojik danışman adaylarının cinsiyetlerinin Cinsel Sağlık Eğitimi dersini veren öğretim elemanının cinsiyetine ilişkin görüşlerinde farklılık olup olmadığına belirlemek için Kay – Kare testi yapılmış ve sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Cinsel Sağlık Eğitimi Dersi Veren Öğretim Elemanının Cinsiyetine İlişkin Görüşler-Kay –Kare Testi Sonuçları

		Öğretim Elemanı			Toplam
		Kadın	Erkek	Fark etmez	
Cinsiyet	Kız	N 48	0	28	76
		% 63,2	0	36,8	100
	Erkek	N 6	4	29	39
		% 15,4	10,3	74,4	100
Toplam		N 54	4	57	115
		% 47,0	3,5	49,6	100

$$\chi^2 = 27.641 \quad sd = 2 \quad p < .001$$

Tablo 2 incelendiğinde, kız psikolojik danışman adaylarının %63,2'sinin Cinsel Sağlık Eğitimi dersi veren öğretim elemanının 'Kadın' olmasını isterken, erkek psikolojik danışman adaylarının sadece %10,3'ü Cinsel Sağlık Eğitimi dersi veren öğretim elemanının 'erkek' olmasını istediklerini belirttikleri görülmektedir. Diğer taraftan erkek psikolojik danışman adaylarının %74,4'ü dersi veren öğretim elemanının cinsiyetini 'fark etmez' olarak belirtirken kız . psikolojik danışman adaylarının ise, %36,8 gibi bir oranla 'fark etmez' dedikleri dikkat çekici bir durumdur. Yapılan istatistikî işlemlerde bu farklılıkların anlamlı olduğu bulunmuştur ($\chi^2=27.641$, $p<.05$). Başka bir anlatımla, psikolojik danışman adaylarının cinsiyetlerine göre, Cinsel Sağlık Eğitimi dersi veren öğretim elemanının cinsiyetine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Psikolojik danışman adaylarının cinsiyetlerine göre cinsellikle ilgili ilk bilgi kaynaklarına ilişkin görüşlerinde farklılık olup olmadığına belirlemek için Kay – Kare testi yapılmış ve sonuçları Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Cinsellikle İlgili İlk Bilgi Kaynaklarına İlişkin Görüşler-Kay –Kare Testi Sonuçları
Cinsellikle İlgili İlk Bilgi Kaynakları

Cinsiyet		Anne	Baba	Öğretmen	Arkadaş	İnternet	Kitap	Diğer	Toplam
Kız	N	24	0	13	27	2	3	7	76
	%	31,6	0	17,1	35,5	2,6	3,9	9,2	100
Erkek	N	2	3	4	20	7	3	0	39
	%	5,1	7,7	10,3	51,3	17,9	7,7	0	100
Toplam	N	26	3	17	47	9	9	7	115
	%	22,6	2,6	14,8	40,9	7,8	7,8	6,1	100

$$\chi^2 = 28.217 \text{ sd} = 6 \text{ p} < .001$$

Tablo 3 incelendiğinde, kız psikolojik danışman adaylarının %35,5'i, erkek psikolojik danışman adaylarının %51,3'ü ilk cinsel bilgileri 'arkadaşlarından' edindikleri görülmektedir. Kız psikolojik danışman adaylarının %31,6'sı ilk cinsel bilgileri 'annelerinden' öğrendiklerini belirtirken, erkek psikolojik danışman adaylarının %17,9'u ilk cinsel bilgileri internetten öğrendiklerini ifade ettikleri belirlenmiştir. Yapılan istatistikî işlemlerde bu farklılıkların anlamlı olduğu bulunmuştur ($\chi^2 = 28.217$, $p < .05$). Başka bir anlatımla, öğrencilerin cinsiyetlerine göre, 'İlk bilgi kaynağını elde ettikleri kaynağa' ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Psikolojik danışman adaylarının cinsiyetlerine göre Cinsel Sağlık Eğitimi dersinin zorunlu/seçmeli olmasına ilişkin görüşlerinde farklılık olup olmadığına belirlemek için Kay – Kare testi yapılmış ve sonuçları Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Cinsel Sağlık Eğitimi Dersinin Zorunlu/Seçmeli Olmasına İlişkin Görüşler-Kay –Kare Testi Sonuçları

Cinsiyet		Zorunlu	Seçmeli	Toplam
Kız	N	45	31	76
	%	59.2	40.8	100.0
Erkek	N	23	16	39
	%	59.0	41.0	100.0
Toplam	N	68	47	115
	%	59.1	40.9	100.0

$$\chi^2 = .001 \text{ sd} = 1 \text{ p} > .05$$

Tablo 4 incelendiğinde, Cinsel Sağlık Eğitimi dersini kız ve erkek Psikolojik danışman adaylarının %59,2'sinin 'zorunlu' olmasını belirtirken, kız psikolojik danışman adaylarının %40,8'i ile erkek psikolojik danışman adaylarının ise, %41'i 'seçmeli' olmasını istediklerini belirttikleri görülmektedir. Oranların birbirine yakın olduğu ve cinsiyete göre Cinsel Sağlık Eğitimi dersini seçme arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur ($\chi^2 = .001$, $P > .05$).

Psikolojik danışman adaylarının cinsiyetlerine göre Cinsel Sağlık Eğitimi dersini seçme nedenlerine ilişkin görüşlerinde farklılık olup olmadığına belirlemek için Kay – Kare testi yapılmış ve sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Cinsel Sağlık Eğitimi Dersini Seçme Nedenine İlişkin Görüşler-Kay –Kare Testi Sonuçları

		Doğru bilgi için	Sağlıklı yaşam için	Meslek hayatında kullanacağım için	İlgimi Çektiği için	Sınıf çoğunluğu için	Toplam
Kız	N	45	15	9	2	5	76
	%	59.2	19.7	11.8	2.6	6.6	100.0
Erkek	N	23	9	1	4	2	39
	%	59.2	23.1	2.6	10.3	5.1	100.0
Toplam	N	68	24	10	6	7	115
	%	59.1	20.9	8.7	5.2	6.1	100.0

$$\chi^2 = 5.651 \text{ sd}=5 \text{ p} > .05$$

Tablo 5 incelendiğinde, erkek ve kız öğrencilerin % 59,2’si “Cinsel Sağlık Eğitimi Dersini “doğru bilgi edinmek’ için aldıklarını, kız psikolojik danışman adayların % 9’u, erkek psikolojik danışman adayların %1’i ‘meslek hayatında kullanacakları’ için seçtiklerini ifade ettikleri görülmektedir. Cinsel Sağlık Eğitimi Dersini seçme nedeni ile cinsiyet arasında anlamlı ilişki olmadığı bulunmuştur ($X^2 = 5.651$, $p > .05$).

TARTIŞMA

Bu çalışmada, psikolojik danışmanlık ve rehberlik lisans programında okutulmakta olan, üçüncü sınıfında öğrenim gören ve cinsel sağlık eğitimi dersini alan öğrencilerin bu derse ilişkin görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, bulgular kısmında belirtilen sıraya göre ulaşılan ilgili alan yazın ışığında yorumlanmıştır.

Çalışmada psikolojik danışman adaylarının cinsel sağlık eğitimi dersini seçme nedeni olarak %59.1’i ‘doğru bilgi edinmek’, %8.7’si ‘meslek hayatında kullanabilmek için’ şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde, öğrencilerin %52.4’ünün cinsellikle ilgili konularda kendilerini ‘yetersiz’ bulduklarını (Erbil ve Top, 2006), cinsel/üreme sağlığı konusunda bilgilerinin oldukça yetersiz olduğunu ve bu konuda eğitim almak istediklerini (HÜKSAM, 2002) belirttikleri görülmektedir. CETAD (2006) araştırmasında, Türk toplumunda cinsel sorunlarının en önemli kaynağı olarak %62 ile eğitimsizlik ve bilgisizliği olduğu ifade edilmektedir. Bu araştırma sonuçlarının çalışmamızda elde edilen bulguları desteklediği söylenebilir. Türkiye’de okullarda yaygın cinsel eğitim konularına yer verilmemesi, ailelerin cinsel konulardaki muhafazakâr tutumları gençlerin cinsel konularda yeterince

bilgilenememelerine ve hatalı davranışlara yönelmelerine neden olmaktadır. Bu eksikliklerinin farkedebilen bireyler, eksikliklerini tamamlamak için bir arayış içerisine girmektedirler. Bu bulgumuzda da görüldüğü gibi psikolojik danışman adaylarının hem kendileri hem de meslek hayatında kullanmak üzere doğru bilgiye ulaşma çabası içinde oldukları söylenebilir.

Psikolojik danışman adaylarının %38,3'ü dersin kız-erkekten oluşan küçük gruplara, benzer şekilde %38,3'ü ise kız-erkekten oluşan büyük gruba verilmesini istediklerini belirtmişlerdir. Ersay ve arkadaşların (2006) çalışmalarında öğrencilerin %44,1'i cinsel eğitimin konferanslar şeklinde verilmesini istediklerini belirtmişlerdir. Konferansların da karma gruplara verildiği düşünülürse, kısmen de olsa bu araştırma bulgusunun çalışmamızın bulgusunu destelediği söylenebilir. Ayrıca, psikolojik danışman adaylarının kız ve erkekten oluşan karma bir grup olarak cinsel sağlık eğitimi almak istemeleri, karşıt cinsin bu konudaki düşüncelerini öğrenmeleri, kendi cinselliklerine karşıt cinsin bakış açısını görmeleri ve cinsellikle ilgili konularda farklı cinsten danışanları ile de daha rahat ilişki kurmaları açısından geliştirici olabileceği düşünülürse olumlu bir sonuç olarak görülebilir.

Cinsel sağlık eğitimi verecek öğretim elemanının cinsiyetine ilişkin kız ve erkeklerin farklı görüşlerinin olduğu dikkat çekmektedir. Kız psikolojik danışman adayları (%63,2) dersi verecek öğretim elemanının 'kadın' olmasını isterken erkek psikolojik danışman adayları (%74,4) dersi verecek öğretim elemanının cinsiyetine ilişkin 'fark etmez' yanıtını verdikleri görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde, öğrencilerin %50,6'sı cinsel sağlık eğitimi dersinin sağlık personelleri tarafından, %41'i ise öğretim elemanları tarafından (Ersay vd., 2006), diğer bir çalışmada ise cinsel sağlık eğitimi dersini üniversite üçüncü sınıf öğrencilerinin % 44,4'ü sağlık personeli tarafından, %10,1'i öğretmen tarafından verilmesini istediklerini belirtmişlerdir (Sevil vd., 2004). Öğretim elemanlarının cinsiyetlerine ilişkin bir araştırmaya ulaşamamıştır. Çalışmamızda kızların büyük bir oranda bayan öğretim elemanlarını tercih etmeleri, bir tabu olarak algılanan cinsellik hakkında karşı cinsten biri ile konuşurken kızların erkeklerden daha çekingen olmasına bağlanabilir. Aynı zamanda ailelerin cinsiyetlerine göre kız ve erkek çocuklarını yetiştirirken farklı davranışlar sergilemeleri ve toplumun beklentileri ile açıklanabilir.

Cinsellikle ilgili ilk bilgi kaynaklarına ilişkin sonuçlarda, kız ve erkek psikolojik danışman adaylarının 'ilk cinsel bilgi kaynağı' olarak % 40,9'u 'arkadaş' olarak belirtmiştir. İlgili alan yazın incelendiğinde öğrencilerin cinsellikle ilgili bilgileri %49'u arkadaşlarından (Gökengin vd., 2003), %73,3'ü arkadaşlarından (Özan vd., 2004), %25'i arkadaşlarından (Karabulutlu ve Kılıç, 2011), %30,8'inin öğretmenlerinden aldıklarını (Atan Ünsal vd., 2012), %56,2'si medyadan (Çetin vd., 2008) edindiklerini belirtmişlerdir. Çalışmamızda elde ettiğimiz bulgunun ulaştığımız araştırma bulgularına benzerlik gösterdiği saptanmıştır.

Araştırma bulgusunu ve ulaşabilen alan yazından anlaşıldığına göre, akran eğitiminin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Özellikle Türkiye gibi

gelişmekte olan ülkelerde cinsellikle ilgili konular mahrem olarak algılandığı için gençler bu tür konuları arkadaşları ile daha rahat konuşabilmektedirler. Aynı yaş grubunda olduklarından birbirlerini daha iyi anlayabileceklerini düşünmektedirler. Kız öğrencilerin ‘ilk cinsel bilgiyi’ %31,6’sı annelerinden, erkeklerin %17,9’u internetten elde ettiklerini belirtmişlerdir. Bu bulguyu destekleyen çalışmalara da rastlanmıştır (Şimşek ve Kırmızıtoprak, 2011; Özcan vd., 2004; Karabulut ve Kılıç 2011). Bu bulgudan hareketle özellikle erkek öğrencilerin aynı cinsiyetten olmalarına rağmen babalarıyla cinsellik ile ilgili konularda konuşamadıkları ve bu nedenle cinsellikle ilgili merak ettiği sorularına yanıt bulabilmek için internet gibi sanal ağlara başvurdukları söylenebilir. Toplumumuzda kızlar annelerine bağımlı, daha korumacı bir tavırla yetiştirildikleri için cinsellik konusunu anneleri ile daha rahat konuşabilmeleri beklenen bir durum olarak ifade edilebilir. Babalarıyla duygusal anlamda yeterli yakın ilişki kuramamaları nedeniyle erkeklerin ise cinsellikle ilgili sorularında akranlarına yönelmiş oldukları söylenebilir.

Araştırmada kız öğrencilerin %59,2’si, erkek öğrencilerin %59’u cinsel sağlık eğitimi dersinin ‘zorunlu’ olmasının gerektiğini belirtmişlerdir. Cinsiyete göre, cinsel sağlık eğitimi dersi zorunlu/seçmeli arasında anlamlı bir fark çıkmamasına rağmen elde edilen bulgu oldukça anlamlıdır. Burada görüldüğü gibi psikolojik danışmanlık ve rehberlik lisans programında cinsel sağlık eğitimi dersini alan öğrencilerin yarıdan fazlası bu dersin zorunlu olmasını belirtmeleri oldukça dikkat çekici bir durumdur. Alan yazında ulaşılan araştırma sonuçlarına göre, üniversite öğrencilerinin %81,9’unun üniversite eğitiminde cinsel sağlığa ilişkin eğitim verilmesi gerektiğini (Pinar, Algier, Doğan, Öksüz ve Sökmen, 2004), bir başka araştırmada ise %60,7’si cinsel sağlık ile ilgili eğitim almadıklarını (Dağ, Dönmez, Kavlak ve Şirin, 2012) ifade ettiklerine rastlanılmıştır. Aynı şekilde Bulut ve arkadaşlarının (2002) araştırmalarında cinsel sağlık bilgileri eğitimi dersini açan fakültelerin dersi almak isteyen öğrencilerin artan talebini karşılamakta güçlük çektikleri belirtilmektedir. Üniversite öğrencilerinin cinsellik ve cinsel eğitim ile ilgili görüşlerinin incelendiği bir çalışmada da öğrencilerin % 61’i cinsellikle ilgili bilgilerini biraz yeterli bulduğunu ifade ettikleri görülmektedir (Kadıoğlu, Yıldız, Ercan ve Ergun, 2008). Burada öğrenciler cinsel/üreme sağlığı ile ilgili konularda sağlıklı bilgilere ulaşabilmeleri ve öncelikle kendileriyle ilgili doğru kararlar verebilmeleri yanlış değer yargılarından uzaklaşıp profesyonelce davranmaları için bu konularda eğitilerek desteklenmeleri gerekmektedir (Tokuç, Berberoğlu, Saraçoğlu ve Çelikkalp, 2011). Bu bulgudanda anlaşılabileceği üzere okullarda öğrencilere cinsel sağlık eğitimi verilmesi gerektiği vurgulamaktadır. Bunun yanı sıra Türkiye’de üniversite öğrencilerinin bilgi ihtiyaçlarına göre cinsel sağlık eğitimi programları düzenlenmesi ve eğitimler verilmesi gerektiğine dikkat çekmektedir.

Çalışmanın diğer bir bulgusu da, psikolojik danışman adayları cinsel sağlık eğitimi dersini seçme nedeni olarak ‘doğru bilgi edinmek’ (%59,1), ‘sağlıklı yaşam için gerekli olduğu’ (%20,9), ‘meslek hayatımda kullanmak’ (%8,7) ve ‘ilgimi çektiği için’ (%5,2) şeklindedir. Bu araştırma sonucu, psikolojik

danışmanların önce kendi cinsel kimliğini tanıması, doğru bilgi edinerek bu bilgileri meslek hayatında da kullanması gerekliliğiyle örtüşmektedir. Ancak, ‘meslek hayatında kullanmak’ sebebinin yüzdesinin az olduğu görülmektedir. Bu sonuç, psikolojik danışman adaylarının cinsellik ve cinsel sağlıkla ilgili bilgilerin meslek hayatında karşılaşılabilecekleri durum ve konulardan biri olduğunun yeterince farkında olmadıklarının bir göstergesi ya da bu konuları konuşabilmek için kendilerini henüz hazır hissetmedikleri şeklinde de açıklanabilir. Ayrıca, psikolojik danışman adaylarının gerek kendi cinsel sağlıklarını gerekse meslek yaşamlarında danışmanlarına bu konularda yardımcı olabilmeleri, güvenilir kaynaklardan edindikleri bilimsel bilgi ve becerilerle mümkündür. Psikolojik danışman eğitiminde kapsamlı bir cinsel eğitimin verilmesinin psikolojik danışman adaylarının bu yöndeki yeterliliklerini artırmada ve bilgi ihtiyaçlarını gidermede önemli bir rol oynayacaktır.

Üniversitelerin psikolojik danışmanlık ve rehberlik programlarında cinsellik/üreme sağlığı konusunda yeterli eğitimin verilmediği belirtilmektedir (Sümer ve Hatipoğlu, 2007). Günümüzde çocuk ve gençlerin cinsel konularda her türlü bilgi ve beceriyi kazandırma çabası cinsel eğitim kapsamı altında ele alınmaktave yaşanan değişimlerle birlikte cinsel eğitim giderek önem kazanmaktadır (Çok ve Kutlu, 2010). Bu konuda psikolojik danışmanlarında eğitilmesi gerektiğine dikkat çekmek için araştırmaların yapıldığı görülmektedir (Topkaya ve Sümer Hatipoğlu, 2010). Çünkü psikolojik danışman adaylarının meslek hayatlarında cinsel/üreme sağlığı konusundaki problemlerle karşılaşmadan önce bu konularla ilgili bilgilendirilmeleri önemlidir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonucunda Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programının üçüncü sınıfında öğrenim gören lisans ders programında seçmeli olarak yürütülen öğrencilerin çoğunluğu tarafından seçilen cinsel sağlık eğitimi dersine olumlu yaklaşım sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin büyük bir kısmı bu dersi doğru bilgi edinmek için seçtiklerini, dersin içeriğinin ve süresinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, yine öğrenciler oldukça yüksek bir oranda dersin ‘zorunlu’ olması gerektiği ifade ettikleri belirlenmiştir. Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre;

- Üniversite öğrencilerinin özellikle bilgi verme rolü de bulunan psikolojik danışmanların yeterliliği için Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik lisans programı öğrencilerinin cinsel sağlık ile ilgili konularda bilgilendirilmesi için Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik lisans programı bulunan diğer üniversitelerin lisans programlarında zorunlu ya da seçmeli ders olarak cinsel sağlık eğitimi dersinin uygulamaya konulması önerilebilir.
- Psikolojik danışman adaylarına cinselliğin meslek hayatında karşılaşılabilecekleri önemli bir konu olduğu ile ilgili farkındalık sağlamaya yönelik ve üreme sağlığı, evlilik ilişkileri gibi konuları

danışanlarıyla rahat iletişim kurarak etik sorumluluklar çerçevesinde danışmalarını sürdürebilmesi konusunda workshoplar düzenlenebilir.

- Cinsel sağlık eğitimi dersi, üniversitelerin diğer bölümlerinde öğrenim gören öğrencilere cinsel/üreme sağlığı konusunda bilgilenmeleri sağlamak için her yıl üniversiteye yeni gelen öğrencilere bu konuda grup rehberliği yapılmalıdır.
- Gençlerin cinsellikle ilgili konuları rahat konuşabilmeleri ve sağlıklı bilgiler edinmelerini sağlayabilmek için akran eğitimi modelleri uygulanabilir.
- Ailelerin çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmaları ve cinsellikle ilgili sorularına açıklıkla yanıt vermelerinin önemi konusunda ailelere yönelik yerel basın aracılığı ile konferanslar düzenlenebilir.

Bu araştırmanın sonuçları cinsel sağlık eğitimi dersi alan psikolojik danışman adaylarının derse ilişkin görüşleri ile sınırlıdır. Psikolojik danışmanların cinsel bilgi ihtiyaçlarını, cinselliğe ve cinselliği konuşmaya ilişkin tutumlarını, psikolojik danışmanların danışanlarla cinsel konularda konuşurken ne düzeyde yeterli olduklarına ilişkin algılarını belirlemeye yönelik kapsamlı çalışmalar yapılması gerekli görülmektedir. Yürütülen cinsel sağlık eğitimi dersleri incelenerek saptanan ihtiyaçları karşılayacak şekilde derslerin düzenlenmesi, psikolojik danışmanlara yönelik olumlu cinsel davranış ve tutum oluşturmaya destekleyecek cinsel bilgileri, cinsel konularda terapötik ilişkinin kurulmasını ve etik sorumlulukları içeren cinsel sağlık eğitiminin hazırlanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Alpua, M. (2006). *Adölesanların anne-babalarının ve öğretmenlerinin cinsellik ve üreme sağlığı ile ilgili tutum ve davranışları*. Yayımlanmamış uzmanlık tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.
- Atan-Ünsal, Ş., Duran-Taşçı, E., Şen, S., Bolsoy, N. ve Sevil, Ü. (2012). Üniversite öğrencilerinin cinsellik ve aile planlaması yöntemleri konusundaki bilgi, görüş ve uygulamaları. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 28(1), 13-25.
- Biri, A., Korucuoglu, Ü., Yılmaz, E., Şimşek, Ç., Aksakal, N. ve İlhan, M. (2007). Adölesan kızların bilgi gereksinim durumlarının belirlenmesi. *Türk Jinekoloji ve Obstetrik Dergisi*, 4(2), 104-107.
- Bulut, A., Nalbant, H. ve Çokar, M. (2002). *Ergenlerin sağlık bilincinin geliştirilmesi projesi*, UNFPA TUR / 03 / 01.07 / P07, Ankara: Ergenler ve sağlık durum raporu.
- Bulut, A. (2004). Gençlerin sağlık bilincinin geliştirilmesi: Türkiye'de cinsel eğitim kavramı. *Çocuk Dergisi*, 4(1), 8-10.
- Büyüköztürk, Ş. (2003) *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA Yayınları.
- CETAD, (2006). Cinsel Eğitim, Tedavi ve Araştırma Derneği'nden "Cinsel yaşam ve sorunları", *Cinsel sağlık ve üreme sağlığı alanında ulusal ve yerel medya yoluyla savunuculuk projesi*, Bilgilendirme Dosyası 1.

- CETAD, (2007). Cinsel Eğitim, Tedavi ve Araştırma Derneği'nden "Gençlik ve cinsellik" dosyası gençlerin en az konuştuğu ama en çok endişelendiği konu: Cinsellik. 8. bilgilendirme dosyası basın bülteni. İstanbul.
- Civil, B. ve Yıldız, H. (2010). Erkek öğrencilerin cinsel deneyimleri ve toplumdaki cinsel tabulara yönelik görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 3(2), 58-64. <http://www.deuhyoedergi.org> (Erişim tarihi: 30.11.2012).
- Çok, F. Ve Gray, L.A. (2007). Development of a sex education programme for 12-year-old to 14-year old Turkish adolescents. *Sex Education*, 7(2), 127-141. .
- Çok, F.ve Kutlu, Ö. (2010). *Ergenlerin cinsel eğitimi bir program denemesi*, Ankara:Pegem Yayınevi.
- Çetin-Korkmaz, S., Bildik, T., Erermiş, S., Demiral, N. Özbaran, B.,Tamar, M. ve diğerleri (2008). Erkek ergenlerde cinsel davranış ve cinsel bilgi kaynakları: Sekiz yıl arayla değerlendirme. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 19(4), 390-397.
- Çetinkaya, S., Nur, N., Demir, Ö. F., Sönmez, S. ve Akan, S. (2007). Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Merkezi'nde verilen gençlik danışma birimi hizmetleri. *Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Tıp Fakültesi Dergisi*, 29 (3), 104-108.
- Dağ, H., Dönmez, S., Kavlak, O. ve Şirin, A. (2012). Akran eğitiminin üniversite öğrencilerinin cinsel sağlık konusundaki bilgi düzeylerine etkisi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 15(1), 10-17.
- Erbil, N. ve Top, F. (2005). *Üniversite öğrencilerinin cinsel bilgi, tutum ve davranışları*. 4. Uluslararası Üreme Sağlığı ve Aile Planlaması Kongresi Kitabı, Ankara.
- Ersay, A.R., Tortumoğlu, G., Şenyüz P. ve Pamukçu K.(2006). Sağlık alanında eğitim gören yüksekökol öğrencileri cinsel sağlık eğitiminin nasıl verilmesi gerektiğini düşünüyorlar? *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 3(2), 2-12.
- Ersay, A.R. ve Tortumoğlu, G.(2006). Türkiye'de ergen ve gençlerde üreme sağlığı. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 3(2), 2-13.
- Güler, S. ve Yöntem-Deniz, Z. (2007). Ergenlik ve cinsel sağlık eğitimi ile ilgili grup rehberliğinin 6.sınıf öğrencilerinin bilgi ve tutumlarına etkisi. *İlköğretim Online Dergisi*, 6(1), 2-10. (Erişim Tarihi: 30.11.2012).
- Gökengin, D., Yamazhan, T., Özkaya, D., Aytuğ, S., Ertem, E., Ara, B. ve Serter, D.(2003). Sexual knowledge, attitudes and risk behaviors of students in Turkey. *The Journal of School Health*, 73(7), 258-263.
- Gürsoy, E. ve Gençalp, N.S.(2010). Cinsel sağlık eğitiminin önemi. *Aile ve Toplum*, Ekim-Kasım, 29-36.
- Hazır-Bıkmaz, F. ve Güler, D.S. (2007). An evaluation of health and sexuality education in Turkish elementary school curricula. *Sex Education*, 7(3), 277-292.
- HÜKSAM. (2002). Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde Türkiye'de adolesan ve gençlerin cinsel/üreme sağlığını etkileyen faktörlerin araştırılması projesi, Ankara.
- Kadioğlu, H., Yıldız, A.,Ercan, N. ve Ergun, A. (2008). Üniversite öğrencilerinin cinsellik ve cinsel eğitim ile ilgili görüşleri. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 17(3), 32-37.
- Karabulutlu, Ö., ve Kılıç, M. (2011). Üniversite öğrencilerinin cinsel sağlık ve üreme sağlığı hakkındaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 14(2), 39-45.
- Kaya, F., Serin, Ö. ve Genç, A. (2007). Eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin cinsel yaşamlarına ilişkin yaklaşımlarının belirlenmesi. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 6 (6), 441-445.
- Kırmızıtoprak, E. ve Şimşek Z. (2011). Cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve güvenli cinsel yaşam konusunda gençlerin bilgi ve davranışlarına akran eğitiminin etkisi. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 10(4), 463-472.

- Kukulu, K., Gürsoy, E. ve Sözer A. G. (2009). Turkish university students' beliefs in sexual myths. *Sex Disabil*, 27, 49-59.
- İKGV. (2003). İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı'ndan *Cinsel sağlık eğitimi: Öğretmen ve öğretmen adayları için*. İstanbul: Ceren yayın dağıtım.
- Özan, S., Aras, Ş., Şemin, S. ve Orçın, E. (2004). Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin cinsel tutum ve davranış özellikleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 18(1), 27-39.
- Pınar, G., Algier, L., Doğan, N., Öksüz, E. ve Sökmen, G. (2004). *Başkent Üniversitesi Öğrenci Sağlık Merkezi'ne başvuran öğrencilerin cinsel sağlıkla ilgili bilgi, tutum ve davranışları*, <http://www.ergunoksuz.com>. (Erişim tarihi: 30.11.2012)
- Set, T., Dağdeviren, N. ve Aktürk, Z. (2006). Ergenlerde cinsellik. *Genel Tıp Dergisi*, 16(3), 137-141.
- Sevil, Ü., Karaçan Ertem, G., Kavlak, O., Çoban, A. ve Ünsal Atan, Ş. (2004). Hemşirelik yüksekokulu birinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin cinselliğe bakış açıları ve cinsel eğitim konusundaki görüşlerinin karşılaştırılması. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 20(1), 11-22.
- Siyez, M. D. (2009). İlköğretim dördüncü sınıfa devam eden öğrencilerin ergenlik ve cinsel sağlığa yönelik bilgi düzeyleri ve tutumlarının incelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34(369), 17-26.
- Sümer Hatipoğlu, Z. (2007). Psikolojik danışman eğitiminin göz ardı edilen ögesi: Cinsellik eğitimi. (Ed: R. Özyürek, F. Korkut-Owen ve D. Owen) *Gelişen psikolojik danışma ve rehberlik: Meslekleşme sürecindeki İlerlemeler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tobin, C. T., Duncan, J., & Frank, C. (1998). Trends in sexuality: Are we practicing what we are preaching?, *Vistas Online*, 279-282. <http://counselingoutfitters.com/vistas/> (Erişim tarihi : 01.12.2012).
- Tokuç, B., Berberoğlu, U., Saraçoğlu, G. V. ve Çelikkalp, Ü. (2011). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin evlilik dışı cinsel ilişki, istemli düşükler ve kontraseptif kullanımı konusundaki görüşleri . *Türkiye Halk Sağlığı Dergisi*, 9(3), 166-173.
- Topkaya, N. ve Sümer, Z. H. (2010). Rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinin cinsel bilgi kaynakları, yeterlilik algıları ve bilgi ihtiyaçları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (34), 139-151,
- Yavuzer, H. (1996). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yöndem, Z.D. ve Güler, S. (2007). The effect of group guidance activities regarding adolescence and sexual health education on knowledge and attitudes of 6th graders, *Elementary Education Online*, 6(1), 2-10. (Erişim tarihi : 11.11.2012).

SUMMARY

Psychological counselor candidates need information from trusted sources of information to both protect their sexual health and give their clients guidance on sexual issues in their professional lives (Topkaya & Sumer, 2012). Psychological counselor candidates' being provided with planned and extensive information on sexual and reproductive health during their university education will allow them to develop positive attitudes and behavior associated with sexuality, to free themselves from negative value judgments and beliefs and thus to create therapeutic relationships with their clients more easily.

This study is a descriptive research for identifying views of psychological counselor candidates on "Sexual Health Training" given as an elective course.

Sample group of this research consisted of 155 students taking "Sexual Health Training" course. Data was collected using 'A Form of Views on Sexual Health Training Course' developed by the researches. Chi-square test and percentage

According to the findings derived from this research, 59, 1 % of students stated that they elected Sexual Health Training course "to receive accurate information"; 97, 4 % stated that "course content met their expectations"; 38, 3 % stated that it was appropriate for this course to be given in 'a small group of girl and boy' or 'a large group of girl and boy'; 97, 4 stated that 'course duration was sufficient' (Table 1). Research indicates that 52, 4 of university students consider themselves as "deficient" about sexual issues (Erbil & Top, 2006). Children and young people are not informed enough about sexual and reproductive health and families have conservative attitudes toward sexual issues, which causes children and young people to incline towards misbehavior. Individuals aware of their deficiency in such issues go off on a quest. Our study indicates that psychological counselor candidates are in a struggle to receive accurate information both to improve themselves in sexual and reproductive health and to use in their professional lives.

38, 3 % of psychological counselor candidates stated that they wanted the course to be given in a small group of girl-boy, similarly 38, 3 % stated that they wanted the course to be given in a large group of girl-boy. In their study, Ersay et al. (2006) stated that 44, 1 % of students wanted sexual education to be given in conferences. It is safe to say that this finding supports our findings partly because conferences are attended by mixed groups. Psychological counselor candidates' preferring to be given sexual health education in a mixed group of girls and boys is considered as a positive result because it will help them build relationships with clients of opposite sex more easily to talk issues related to sexuality.

It is remarkable that girls and boys have different views about gender of the lecturer who gives sexual health education. Female psychological counselor candidates (63, 2 %) prefer to be educated on sexual health by a 'female' lecturer

while the lecturer's gender makes 'no matter' for male psychological counselor candidates (74, 4 %) (Table 2). Girls' preference for a female lecturer is associated with their being more embarrassed to talk with a person of opposite sex about sexuality than boys. This is also related to dissimilar behavior of parents to their daughters and sons, and social expectations.

In our research, 40, 9 % of female and male psychological counselor candidates referred to "friend" as first source of sexual information (Table 3). In other research studies, 77, 3 % of students stated that they received information related to sexuality from newspapers or magazines and 49 % from their friends (Gokengin et al., 2003), 73, 3 from their friends (Ozan, Aras, Semin & Orcin, 2004), 25 % from their friends (Karabulutlu & Kilic, 2011), 30, 8 % from their teachers (Atan, Unsal et al., 2012), and 56, 2 % from the media (Cetin et al., 2008). Our findings and other researches we could access reveal the importance of peer education once again.

In our study, 59, 2 % of female students and 59 % of male students stated that sexual health training course needed to be 'required' (Table 4). Thus, more than half of students who took sexual health training course in undergraduate program in Guidance and Psychological Counseling stated that this course needed to be 'required', which is highly remarkable. In another research study, 81, 9 % of university students stated that sexual health education needed to be provided in schools (Pinar, Algier, Dogan, Oksuz, & Sokmen, 2004). In their study, Bulut et al. (2002) similarly stated that university offering sexual health education courses had difficulty in meeting increasing demand of students for these courses.

Another finding of this study is that psychological counselor candidates stated their reason for electing sexual health education course as following: 'to receive accurate information' (59,1%), 'it is necessary for a healthy life' (20,9 %), 'to use in my professional life' (8,7 %) and 'I am interested in it' (5,2 %) (Table 5). This finding corresponds to the necessity that psychological counselor candidates should know their own sexual identity first, receive accurate information and use it in their professional lives. However, percentage of the reason 'to use in my professional life' is low. This may indicate that psychological counselor candidates are not aware enough that sexuality and information on sexual health are among issues they face in their professional lives or they are not ready to talk about these issues.

Our findings suggest that it is essential to inform undergraduate students of Guidance and Psychological Counseling about sexual and reproductive health to develop competence of future's psychological counselor who also have an informing role. Other universities that offer undergraduate programs in Guidance and Psychological Counseling should include a sexual health training course as either as elective or required into their curriculum.

The results of this study are limited to views of psychological counselor candidates who take sexual health training course.